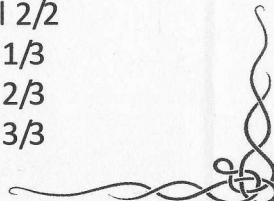

Au apărut

Alexandre Dumas

Războiul femeilor vol 1/2
Războiul femeilor vol 2/2
avalerul D'Harmental vol 1
avalerul D'Harmental vol 2
Sfinxul Roșu vol 1/3
Sfinxul Roșu vol 2/3
Sfinxul Roșu vol 3/3
Laleaua neagră
Cavalerul reginei vol 1/2
Cavalerul reginei vol 2/2
Regina Margot vol 1/3
Regina Margot vol 2/3
Regina Margot vol 3/3

Alexandre Dumas

Colierul reginei

vol 1

Capitolul 1

Un bătrân gentilom și un bătrân majordom

Cam în primele zile ale lunii aprilie 1784, în jurul ceasurilor trei și un sfert după-amiază, bătrânul mareșal de Richelieu, vechea noastră cunoștință, după ce își îmbibase el însuși sprincenele cu o vopsea parfumată, împinse cu mâna oglinda pe care o ținea valetul său — urmașul care nu l-a putut niciodată egala pe devotatul Rafé — și, clătinând capul într-un fel care era numai al lui, zise:

— Să mergem, e destul de bine aşa — și, ridicându-se de pe fotoliu, scutură cu un gest tineresc pulberea de pudră albă ce zburase din perucă pe pantalonii de catifea albastru-deschis. Apoi, după ce făcu de câteva ori înconjurul cabinetului, examinându-și cu încântare pasul încă elastic, strigă: Să vină majordomul!

Cinci minute mai târziu, majordomul se prezintă în costum de ceremonie. Mareșalul luă un aer grav, aşa cum o cerea situația.

— Domnule — spuse el — presupun că mi-ai pregătit o masă bună.
— Desigur, monseniore.
— Ai primit lista invitațiilor mei, nu-i aşa?
— Și am refițuit numărul cu exactitate, monseniore. Nouă tacâmuri, nu este aşa?

— Sunt tacâmuri și tacâmuri, domnule!
— Da, monseniore, dar...

Mareșalul îl întrerupse pe majordom, schițând un gest de nerăbdare, atenuat, ce-i drept, de ținuta sa maiestuoasă.

— Dar... nu este un răspuns, domnule și de fiecare dată când aud cuvântul *dar* și l-am auzit de multe ori în optzeci de ani, ei bine, domnule, de fiecare dată când l-am auzit, sunt dezolat că trebuie să ţi-o spun, însotea o prostie.

— Monseniore!...
— Mai întâi, la ce oră vei servi masa?
— Monseniore, burghezii mănâncă la două, magistrații la trei, nobilimea la patru.
— Și eu, domnule?
— Monseniorul va mânca astăzi la ora cinci.
— Oh! Oh! La ora cinci!
— Da, monseniore, ca regele.
— Și de ce ca regele?
— Pentru ca pe lista pe care monseniorul mi-a făcut cinstea să mi-o trimită se află numele unui rege.

Autor: Alexandre Dumas
Titlu original: Le collier de la reine
Titlu: Colierul reginei 1/3
Editor Dexon Office, București
Ediție completată și revizuită

© by Dexon Office, 2018
Toate drepturile pentru această versiune aparțin Dexon Office
Informații, comenzi ramburs
Email dexonoffice@gmail.com
www.aldopress.ro
ISBN 978-973-701-750-5

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DUMAS, ALEXANDRE
Colierul reginei / Alexandre Dumas. - București :
Dexon, 2018
3 vol.
ISBN 978-973-701-763-5
Vol. 1. - 2018. - ISBN 978-973-701-750-5

821.133.1

— Nu este adevărat, domnule, te înșeli; printre invitații mei de azi nu se află decât simpli gentilomi.

— Monseniorul vrea fără îndoială să glumească cu umilul său servitor și îi mulțumesc pentru cinstea pe care mi-o face, dar domnul conte de Haga, care este unul dintre invitații monseniorului...

— Ei bine?

— Ei bine, contele de Haga este un rege.

— Nu cunosc nici un rege care să se numească astfel.

— Atunci să mă ierte monseniorul — spuse majordomul, înclinându-se — dar am crezut, am presupus...

— Datoria dumitale nu este să crezi, domnule! Datoria dumitale nu este să presupui! Ceea ce ai dumneata de făcut, este să citești ordinele pe care îți le dau, fără să adaugi nici un comentariu. Când vreau să se știe un lucru, spun; când nu spun, înseamnă că nu vreau să se știe.

Majordomul se înclină a doua oară și de data aceasta mai respectuos poate decât dacă ar fi vorbit unui rege.

— Prin urmare, domnule — continuă bătrânul mareșal — de vreme ce nu am la masă decât gentilomi, vei binevoi să mă servești la ora patru, ora mea obișnuință.

Nici dacă și-ar fi auzit condamnarea la moarte, bătrânul slujitor nu s-ar fi posomorât mai tare ca la auzul acestui ordin. Palid, copleșit de povara muștrării, se cătină ca și când ar fi primit o lovitură. Apoi, revenindu-și, spuse cu curajul pe care îl dă numai disperarea:

— Întâmplă-se ce s-o întâmplă, monseniore, dar nu veți lua masa decât la ora cinci.

— Cum asta? strigă Richelieu, ridicându-se din fotoliu.

— Deoarece este absolut imposibil ca monseniorul s-o facă înainte de această oră.

— Domnule — rosti bătrânul mareșal înălțându-și semet capul încă Tânăr și vioi — ești pare-mi-se de douăzeci de ani în serviciul meu, nu-i aşa?

— Douăzeci și unu, o lună și două săptămâni, monseniore.

— Ei bine, domnule, acestor douăzeci și unu de ani, o lună și două săptămâni nu le vei mai adăuga nici măcar o zi, nici măcar o oră, înțelegi? strigă mânos bătrânul, încruntându-și sprâncenele vopsite și mișcându-și nervos buzele subțiri. Începând din această seară îți vei căuta alt stăpân. În casa mea nu îngădui să fie rostit cuvântul *imposibil*. E prea târziu pentru mine să mai învăț acest cuvânt. Nu am timp de pierdut.

Majordomul se înclină pentru a treia oară.

— Mă veți condecora, monseniore, astă-seară, dar numai după ce-mi voi fi făcut datoria aşa cum se cuvine, până în ultima clipă. Făcu apoi doi pași de-a-ndărătelea, retrăgându-se spre ușă.

— Ce înțelegi dumneata prin *se cuvine!* strigă mareșalul. Află, domnule, că lucrurile trebuie să facute aici cum îmi place mie, iată ceea ce se cuvine. Ori eu am hotărât să iau masa la patru și nu îngădui ca atunci când vreau să iau masa la patru, dumneata să mi-o servești la cinci.

— Domnule mareșal — replică sec majordomul — am fost pivnicer la domnul prinț de Soubise și intendent la domnul prinț cardinal Louis de Rohan. La primul, maiestatea sa, răposatul rege al Franței, l-a masa o dată pe an; la al doilea, maiestatea sa împăratul Austriei l-a masa o dată pe lună. Știu deci cum trebuie să serviți suveranii, monseniore. În zadar, când l-a masa la domnul de Soubise, regele Ludovic al XV-lea trecea drept baronul de Gonesse, tot rege era; în zadar, când aflat la domnul de Rohan, împăratul Joseph trecea drept contele de Fockenstein, tot împărat era. Dumneavoastră, domnule mareșal, primiți astăzi un ospate care își zice, chipurile, contele de Haga; contele de Haga nu este altul decât regele Suediei. Domnule mareșal, sau voi părași în seara astă palatul, sau domnul conte de Haga va fi tratat ca un rege.

— Iată ce mă ostenesc în zadar să te împiedic, domnule încăpățanat; contele de Haga dorește cel mai strict, cel mai desăvârșit incognito. La naiba! Recunosc acum toate ridicolile voastre vanități cu șerbetul pe braț! Nu regalitatea o onorați, ci pe voi însivă să flătați cu banii noștri.

— Presupun — răspunse acru majordomul — că senioria voastră glu-mește, desigur, pomenind de bani.

— La dracu! exclamă mareșalul, aproape umilit. Cine vorbește despre bani? Nu încerca să schimbi vorba, și-ți repet, că nici nu vreau să aud despre prezența vreunui rege la această masă.

— Dar, domnule mareșal, drept cine mă luăți? Credeți că sunt un idiot? Dar nu va fi nici o clipă vorba despre vreun rege.

— Atunci nu te mai încăpățâna și servește masa la ora patru.

— Nu pot, domnule mareșal pentru că la ora patru nu voi fi primit ceea ce aștepțăt.

— Dar ce aștepți? Un pește? Întocmai ca domnul Vatel.

— Domnul Vatel, domnul Vatel... — repetă majordomul.

— Ei bine! Te revoltă aceasta comparație?

— Nu; numai că din pricina unei nenorocite de lovitură de sabie, cu care domnul Vatel și-a străpuns trupul, iată-l nemuritor.

— Ah! Ah! Și dumneata, domnule, găsești prea ieftină plătită această glorie?

— Nu, monseniore, dar sunt atâtia alții printre noi care îndură suferințe și umilințe de o sută de ori mai grele decât o lovitură de sabie, lucru care nu le aduce de loc nemurirea.

— Ei, domnule, încă n-ai aflat că, pentru a fi nemuritor, trebuie sau să fi mort, sau să faci parte din Academie.

— Dacă este aşa, stăpâne, mai bine să rămâi în viaţă şi să-ţi faci datoria. În loc să mă omor, voi încerca să slujesc aşa cum ar fi slujit şi Vatel dacă domnul prinț de Condé ar fi avut răbdare să aştepte o jumătate de oră.

— Dar bine, domnule, dumneata făgăduieşti minuni; eşti tare исусит.

— Minuni? Nici vorbă, monseniore.

— Dar, în sfîrşit, ce aştepţi?

— Monseniorul doreşte să-i spună?

— Pe legea mea, mor de curiozitate.

— Ei bine, monseniore, aştept o sticlă cu vin.

— O sticlă cu vin?! Lucrul începe să mă intereseze, domnule. Expli- că-mi.

— Iată despre ce este vorba, monseniore. Maiestatea sa regele Suediei, să-mi fie iertat, am vrut să spun, excelența sa contele de Haga, nu bea altceva decât vin de Tokay.

— Ei bine, n-ai să-mi spui că sunt atât de sărac încât să nu am Tokay în pivnița mea! În acest caz, va trebui să-l concediem numai decât pe pivnicer.

— Dimpotrivă, monseniore, mai aveți cel puțin șaizeci de sticle.

— Ei bine, doar n-ai să pretinzi că domnul conte de Haga bea șaizeci și una de sticle de vin la o singură masă!

— Răbdare, monseniore. Când domnul conte de Haga a venit pentru prima dată în Franță și nu era decât moștenitorul tronului, a luat masa la răposatul rege, care primise douăsprezece sticle de Tokay din partea maiestății sale împăratul Austriei. Știți că Tokay-ul din cea mai bună podgorie este rezervat pivnițelor imperiale și că ceilalți suverani nu beau din el decât atunci când maiestatea sa împăratul binevoiește să le trimită?

— Știu.

— Ei bine, monseniore: din aceste douăsprezece sticle din care a gustat prințul moștenitor și pe care le-a prețuit în mod deosebit, din aceste douăsprezece sticle, astăzi nu mai există decât două.

— Oh! Oh!

— Una din ele se află încă în pivnițele regelui Ludovic al XVI-lea.

— Și cealaltă?

— Tocmai asta e, monseniore. Cealaltă sticlă, ei bine! Cealaltă, a dispărut — rosti cu un surâs triumfător majordomul, care vedea apropiindu-se pentru el o victorie binemeritată

— Și cine a făcut-o să dispară?

— Unul dintre prietenii mei care-mi este foarte obligat: pivnicerul răposatului rege.

— Aha! Și care ți-a dat-o dumitale.

— Desigur, monseniore — rosti cu mândrie majordomul.

— Și ce-ai făcut cu ea?

— Am depus-o cu mare grijă în pivnița stăpânului meu.

— A stăpânului dumitale? Și cine era stăpânul dumitale pe vremea aceea, domnule?

— Monseniorul cardinal prințul Louis de Rohan.

— Ah, Dumnezeule! La Strasbourg?

— La Saverne.

— Și ai trimis să mi se aducă mie această sticlă?! strigă bătrânul mareșal.

— Întocmai, monseniore — răspunse majordomul, cu tonul cu care ar fi spus: „Nerecunoscătorule!”

Ducele de Richelieu strânse mâna bătrânlui servitor, exclamând:

— Domnule, îți cer scuze, eşti regele majordomilor!

— Și dumneavastră mă alungați! răspunse acesta, cu o mișcare a umerilor și a capului ce nu se poate reda.

— Dimpotrivă, voi plăti o sută de pistoli pentru această sticlă.

— Și cu încă o sută cât îl va costa pe domnul mareșal cheltuielile drumului, fac două sute de pistoli. Dar monseniorul va admite că este o nimică toată.

— Admit tot ce vrei, domnule și în plus, începând de astăzi îți dublez leafa.

— Monseniore, nu o merit, nu mi-am făcut decât datoria.

— Dar, în sfîrşit, când va apărea curierul dumitale valorând o sută de pistoli?

— Monseniorul să judece singur dacă mi-am pierdut timpul: când ați fixat dineul?

— Cred că acum trei zile.

— Unui curier de nădejde îi trebuie douăzeci și patru de ore la dus, douăzeci și patru la întors.

— Îți mai rămâneau douăzeci și patru de ore. Prinț al majordomilor, cum ai folosit aceste douăzeci și patru de ore?

— Vai, monseniore, le-am pierdut. Ideea nu mi-a venit decât a doua zi după ce mi-ați dat lista invitaților. Mai puneti la socoteală și timpul necesar negocierilor și-o să vedeti, monseniore, că cerându-vă un răgaz până la ora cinci, nu v-am cerut decât strictul necesar.

— Cum? Sticla nu este încă aici?

— Nu, monseniore.

— Dumnezeule! Dar ce se întâmplă dacă colegul dumitale din Saverne este la fel de de-votat domnului prinț de Rohan cum îmi eşti dumneata mie?

— Ei bine, monseniore?...

— Dacă va refuza să predea sticla, cum ai fi făcut și dumneata?

— Eu, monseniore?

— Da, dumneata, bănuiesc că dumneata n-ai fi dăruit o asemenea sticlă dacă ea s-ar fi aflat în pivnițele mele?

— Cer cu umilință iertare monseniorului, dar dacă un confrate ar fi trebuit să servească un rege și mi-ar fi cerut cea mai bună sticlă de vin pe care o aveați, i-aș fi dat-o imediat.

— Oho! exclamă mareșalul, cu o ușoară strâmbătură.

— Numai ajutând, putem fi ajutați, monseniore.

— Iată-mă ceva mai liniștit — suspină mareșalul — deși ghinionul încă ne mai poate urmări.

— Cum anume, monseniore?

— Dacă sticlă se sparge?

— Oh, monseniore, n-am mai auzit că un om să spart vreodată o sticlă de vin prețind două mii de livre.

— Ai dreptate, să nu mai vorbim despre asta. La ce oră vine curierul dumitale?

— La ora patru fix.

— Atunci ce ne împiedică să cinăm la ora patru — reluată mareșalul, încăpățanat ca un catăr de Castilia.

— Monseniore, am nevoie de o oră pentru ca vinul meu să se limezească și asta numai datorită unui procedeu inventat de mine. Altfel, mi-ar fi trebuit trei zile.

Plecând capul, mareșalul se recunoșcu încă o dată înfrânt în fața slujitorului sau.

— De altfel — continuă acesta — invitații monseniorului, știind că au cinstea de a lua masa cu domnul conte de Haga, nu vor sosi decât la ora patru și jumătate.

— Alta acum!

— Fără îndoială, monseniore; invitații monseniorului sunt: domnul conte de Launay, doamna contesă Du Barry, domnul de La Pérouse, domnul de Favras, domnul de Condorcet, domnul de Cagliostro și domnul de Taverney?

— Ei bine?

— Ei bine, monseniore, să procedăm metodic: domnul de Launay vine de la Bastilia; și cu ghețușul care acoperă acum drumurile, va face trei ore bune de la Paris.

— Da, dar va pomii la drum imediat după masa deținuților, deci la douăsprezece; asta o știu și eu.

— Iertare, monseniore; dar de când monseniorul a fost la Bastilia, ora mesei s-a schimbat. Bastilia mănâncă la ora unu.

— Învățăm în fiecare zi câte ceva, domnule. Continuă.

— Doamna Du Barry vine de la Luciennes pe un drum care coboară tot timpul și cu polei...

— O, asta nu o va împiedica să fie punctuală. De când nu mai este decât favorita unui duce, nu mai face pe regina decât cu baronii. Dar

înțelege și dumneata că trebuie să mâncăm devreme, din pricina domnului de La Pérouse, care pleacă astă-seară și care nu va voi, de bună seamă, să întârzie.

— Monseniore, domnul de La Pérouse e la rege: discută cu maiestatea sa geografie, cosmografie. Deci regele nu-l va lăsa pe domnul de La Pérouse să plece devreme.

— Posibil.

— Sigur, monseniore. Tot așa se vi întâmplă cu domnul de Favras, care se află la domnul conte de Provence și care îi vorbește fără îndoială despre piesa domnului Cabon de Beaumarchais.

— Despre *Nunta lui Figaro*.

— Da, monseniore.

— Știi că ești un adevărat literat, domnule!

— În timpul liber citesc, monseniore

— Mai rămâne domnul de Condorcet, care, în calitatea sa de geometru, știe foarte bine ce înseamnă exactitatea.

— Da, însă se va cufunda într-un calcul, iar când va sfârși, se va afla într-o întârziere de o jumătate de oră. În ce-l privește pe contele de Cagliostro, acest senior este străin și locuiește de puțin timp la Paris, astfel că s-ar putea să nu cunoască încă perfect viața de la Versailles și se va lăsa așteptat.

— Bine — spuse mareșalul — în afara lui Taverney, ai numit pe toți invitații și ai făcut-o într-o ordine demnă de Homer și de bietul meu Rafé.

Majordomul se înclină.

— Nu am vorbit încă despre domnul de Taverney — spuse el -pentru că domnul de Taverney este un vechi prieten, care se va conforma uzantelor. Iată, cred, monseniore, cele opt tacâmuri de astă-seară, nu este așa?

— Perfect! Unde ne servești masa, domnule?

— În sala cea mare, monseniore.

— Vom îngheța.

— O încălzesc de trei zile, monseniore și am reglat temperatura la optsprezece grade.

— Foarte bine! Dar iată că bate jumătate... Mareșalul aruncă o privire spre pendulă: Este ora patru și jumătate, domnule.

— Da, monseniore și iată un cal care intră în curte; este sticla mea cu vin de Tokay.

— Dacă aș putea fi servit încă douăzeci de ani în felul acesta spuse bătrânul mareșal, întorcându-se spre oglindă în timp ce majordomul alergă la datorie.

— Douăzeci de ani! rosti o voce exuberantă chiar în clipa în care ducele se îndrepta spre oglindă — douăzeci de ani, scumpul meu mareșal, și-i doresc. Atunci însă eu voi avea șaizeci și voi fi bătrână.

— Dumneavastră, contesă! strigă mareșalul. Dumneavastră prima!?

Dumnezeule, cât de proaspătă și de frumoasa sunteți!

— Spuneți mai bine cât de înghețată sunt, duce.

— Vă rog, treceți cât mai repede în budoar.

— Ah! Un tête-a-tête, mareșale?

— În trei — replică o voce spartă.

— Taverney! exclamă mareșalul. Pacostea care strică dispoziția tuturor! șopti el la urechea contesei.

— Un înfumurat! murmură doamna Du Barry, râzând în hohote.

Treceră toți trei în camera de alături.

Capitolul 2

La Pérouse

În aceeași clipă, huruitul surd al mai multor trăsuri pe pavajul vătuit de omăt îl avertiză pe mareșal că oaspeții săi sosiseră și, la scurt timp după aceasta, grație punctualității majordomului său, opt persoane se așezau în jurul mesei ovale din sufragerie. Opt lachei, tăcuți ca niște umbre, sprintenii fără a fi grăbiți, prevenitorii fără a fi inopertuni, luncând pe covoare, treceau printre invitați fără a le atinge brațele, fără a se ciocni de fotoliile încărcate de blănuri ce cădeau până la picioarele invitaților. Și oaspeții mareșalului se lăsă în voia plăcutei călduri a sobelor, a aromei fripturilor, a parfumului vinurilor și zumzetului primelor discuții ce se înfiripau după supă.

Nici un zgromot nu răzbătea prin jaluzele trase; în afara zgromotului facut de comeseni, în sală domnea o liniste desăvârșită; farfuriiile își schimbau locul fără să se audă un sunet, argintaria trecea din bufete pe masă fără cel mai slab clinchet, iar majordomul părea mut; poruncea din ochi.

Astfel, după primele zece minute, comesenii se simțiră cu desăvârșire singuri în această încăpere; păreau că sunt surzi și muți acești servitori, aproape fantomatici.

Domnul de Richelieu fu primul care rupse tăcerea solemnă ce domnea în timp ce se servea supa spunând vecinului său din dreapta:

— Domnul conte nu bea?

Cel căruia îi erau adresate aceste cuvinte era un bărbat de treizeci și opt de ani, blond, scund, cu umerii largi; ochii săi de un albastru-deschis sclipeau uneori cu vioiciune; cel mai ades însă, păreau melancolici: pe fruntea sa înaltă și generoasă sta înscrisă noblețea cu o forță de netăgăduit.

— Nu beau decât apă, mareșale — zise el.

— Cu excepția vizitelor la regele Ludovic XV-lea — răspunse ducele. Am avut cinstea de a cina cu domnul conte și atunci a binevoit să bea vin.

— Îmi reamintiți un moment agreabil, domnule mareșal; da, în 1771; era vin de Tokay din podgoria imperială.

— În această clipă, majordomul meu are onoarea să vă toarne unul asemănător, domnul-le conte — răspunse Richelieu, înclinându-se.

Contele de Haga ridică paharul la înălțimea ochilor, privindu-l în lumina sfeșnicelor.

Vinul sclipea în pahar ca un rubin lichid.

— Este adevărat, domnule mareșal. Mulțumesc. Și contele rostă cuvântul *mulțumesc*, cu un ton atât de nobil și grațios, încât întreaga asistență se ridică în același timp, strigând electrizată:

— Trăiască maiestatea sa!

— E adevărat — replică contele de Haga — trăiască maiestatea sa regele Franței! Nu sunteți de părere mea, domnule de La Pérouse?

— Domnule conte — răspunse căpitanul, cu tonul familiar dar totodată respectuos al omului obișnuit să vorbească capetelor încoronate — l-am părăsit pe rege acum o oră și regele a fost atât de bun cu mine, încât nimeni nu va striga mai convins: „trăiască regele“. Numai că, deoarece într-o oră datoria mă obligă să fiu pe mare, unde mă aşteaptă cele două vase de război pe care regele mi le-a pus la dispoziție, odată plecat de aici, vă cer permisiunea de a striga „trăiască“ pentru un alt rege, pe care mi-ar face mare placere să-l servesc, dacă n-aș avea unul atât de bun.

Si ridicând paharul, domnul de La Pérouse salută cu profund respect pe contele de Haga.

— Această urare de sănătate pe care ați făcut-o — zise doamna Du Barry, aflată la stânga mareșalului — suntem cu toții gata să o susținem. Ea trebuia însă să fie exprimată de către decanul nostru de vîrstă, cum s-ar fi spus în Parlament.

— Invitația și se adesează și, Taverney, sau mie! replică râzând mareșalul și uitându-se spre vechiul său prieten.

— Nu cred — adăugă un personaj plasat în fața mareșalului de Richelieu.

— Ce nu credeți, domnule de Cagliostro? întrebă contele de Haga, îndreptându-și privirea către interlocutorul său.

— Nu cred, domnule conte — reluat Cagliostro, înclinându-se — că domnul de Richelieu este decanul nostru de vîrstă.

— Iată ceva care-mi place — răspunse mareșalul. Se pare că ești tu, Taverney.

— Să fim serioși, am cu opt ani mai puțin decât tine. Sunt contingentul 1704 — replică bătrânul senior.

Cu neputință, domnule duce! Chiar aveți optzeci de ani? întrebă domnul de Condorcet.

Ah, Dumnezeule! Da. Este un calcul ușor de făcut și prin aceasta aproape nedemn de un matematician de calibrul dumneavoastră, marchize. Sunt din secolul trecut, din marele secol, cum îl numim. 1696, iată o dată!

— Imposibil — spuse de Launay.

Ei, dacă tatăl dumneavoastră ar fi aici, domnule guvernator al Bas-tiliei, nu ar spune imposibil, deoarece am fost prizonierul lui în 1714.

Decanul de vârstă, aici, este cu siguranță, vinul pe care domnul conte de Haga îl are în acest moment în paharul său — spuse domnul de Favras.

Un Tokay de o sută douăzeci de ani; aveți dreptate, domnule de Favras — răsunse contele. Acestui Tokay îi revine deci cinstea de a înhina în sănătatea regelui.

Un moment, domnilor — interveni Cagliostro, înălțându-și fruntea sa largă strălucind de vigoare și inteligență. Protestez.

Protestați asupra dreptului de întâiul născut al Tokay-lui?! strigără în cor invitații.

Bineînțeles — replică liniștit contele — pentru ca eu însuși l-am sigilat în sticlă.

— Dumneavoastră?

— Da, eu, în 1664, în ziua victoriei lui Montecuccolli asupra turcilor.

Aceste cuvinte pe care Cagliostro le rosti cu o imperturbabilă gravitate fură primite cu un imens hohot de râs.

— Ținând seama de acest lucru, domnule — zise doamna Du Barry.

— dumneavoastră aveți cam o sută treizeci de ani, pentru că trebuie să fi avut cel puțin zece ani ca să fi putut pune acest minunat vin într-o sticlă.

Aveam mai mult de zece ani când am îndeplinit această operație, doamnă, deoarece a treia zi am avut cinstea de a fi însărcinat de către maiestatea sa împăratul Austriei să-l felicit pe Montecuccolli, care, prin victoria de la Saint-Gothard, a răzbunat ziua de la Especk din Esclavonia, zi în care necredincioșii au bătut atât de rău trupele imperiale, prietenii și tovarășii mei de arme în 1536.

— Ei — zise contele de Haga, la fel de rece ca și Cagliostro — domnul avea cel puțin zece ani la acea dată, devreme ce a asistat în persoană la acea memorabilă bătălie.

— Un dezastru îngrozitor, domnule conte! răsunse Cagliostro, înclinându-se.

— Cu toate astea, mai puțin duros decât dezastrul de la Crécy — spuse Condorcet, surâzător.

— Este adevărat, domnule — răsunse Cagliostro, zâmbind și el. Bătălia de la Crécy a fost teribilă prin aceea că nu o armată a fost învinsă, ci însăși Franța. Dar trebuie să spunem că înfrângerea noastră n-a fost o victorie pe deplin meritată pentru Anglia. Regele Eduard avea tunuri, lucru pe care Filip de Valois îl ignoră cu desăvârșire, sau, mai exact, lucru pe care Filip de Valois nu voia să-l credă, cu toate că îl prevenisem, cu toate că îi spusesem că am văzut cu ochii mei aceste patru piese de artillerie pe care Eduard le cumpărase de la venețieni.

— Ah! exclamă doamna Du Barry. Ah, l-ați cunoscut pe Filip de Valois?

— Doamnă, am avut cinstea să mă număr printre cei cinci seniori care l-au escortat când a părăsit câmpul de bătăie — răsunse Cagliostro. Venisem în Franța cu sărmantul bătrân rege al Boemiei, care era orb și care s-a lăsat omorât când i-s-a spus că totul este pierdut.

— O, Doamne! interveni La Pérouse. Dumneavoastră, domnule, nici nu veți crede cât de mult regret că, în loc să asistați la bătălia de la Crécy, nu ați asistat la cea de la Actium.

— Și de ce, domnule?

— Pentru că ați fi putut să-mi dați amănunte nautice, care, cu toată frumoasa descriere a lui Plutarh, mi-au rămas foarte nelămurite.

— Care, domnule? Aș fi fericit dacă aş putea să vă fiu de oarecare folos.

— Ați fost deci?

— Nu, domnule, atunci eram în Egipt. Fusesem însărcinat de către regina Cleopatra să reorganizez biblioteca din Alexandria, lucru pe care eram cel mai indicat să-l fac, deoarece cunoșteam personal pe cei mai buni autori din antichitate.

— Și ați văzut-o pe regina Cleopatra, domnule de Cagliostro? întrebă contesa Du Barry.

— Cum vă văd, doamnă.

— Era chiar atât de frumoasă, cum se spune?

— Doamnă contesă, dumneavoastră știți că frumusețea e relativă. Fermecătoarea regină a Egiptului ar fi fost la Paris doar o femeiușcă drăgălașă.

— Nu vorbiți de rău femeiuștile, domnule conte.

— Să mă păzească Dumnezeu!

— Astfel, Cleopatra era...

— Mică, subțire, vioaie, spirituală, cu ochii mari și migdați, un nas grecesc, dinții ca perlele și mâna că a dumneavoastră, doamnă; o mână demnă de un sceptru. Iată un diamant pe care mi l-a dat și pe care îl avea de la fratele ei Ptolemeu: îl purta la degetul mare.

— La degetul mare?! Se miră doamna Du Barry.

— Da, aşa era moda egipteană și eu, după cum vedeti, îl port de-abia pe degetul mic.